

ALYTAUS „VILTIES“ MOKYKLOS-DARŽELIO PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus „Vilties“ mokyklos-darželio pedagogų etikos kodeksas parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, LR švietimo įstatymu, Alytaus „Vilties“ mokyklos-darželio nuostatais, Alytaus „Vilties“ mokyklos-darželio darbo tvarkos taisyklėmis.

2. Alytaus „Vilties“ mokyklos-darželio (toliau – mokykla-darželis) Pedagogų etikos kodekse (toliau – Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų ir laisvųjų mokytojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

3. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

- 3.1. pagarbos;
- 3.2. teisingumo;
- 3.3. žmogaus teisių pripažinimo;
- 3.4. atsakomybės;
- 3.5. sąžiningumo;
- 3.6. atidos ir solidarumo.

4. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

5. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

6. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

7. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

8. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

9. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

10. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama įstaigos, kurioje pedagogas dirba, savivaldos institucijų ir įstaigos vadovo sudarytos etikos komisijos nuomonė.

II. PAGRINDINĖS NORMOS

11. Pedagogo asmenybė. Pedagogo profesinė etika reikalauja pašaukimo, atsidavimo savo darbui ir atsakomybės atliekant savo pareigas. Pedagogas:

11.1. reiklus sau, siekiantis tobulėti. Jam būdinga savistaba, savitvarda ir savišvieta;

11.2. nuolat rūpinasi savo išsilavinimu, kvalifikacija, tobulėjimu ir ieško efektyvesnių, modernesnių darbo būdų, formų, metodų.

12. Pedagogas atsako:

12.1. už jam patikėto pedagoginio darbo – ugdymo – kokybę ir rezultatus;

12.2. už jo priežiūrai patikėtų vaikų fizinę, intelektinę, emocinę ir dvasinę apsaugą;

12.3. už administracijos jam pavestas funkcijas bei racionalų mokyklos-darželio turto naudojimą;

12.4. už savo darbo vietos bei mokyklos-darželio aplinkos priežiūrą, tvarką ir estetiką.

13. Pedagogų autoritetas, garbė ir reputacija. Pedagogo autoritetas grindžiamas kompetencija, teisingumu, taktu, gebėjimu rūpintis ugdytiniais. Pedagogas:

13.1. savo elgesiu palaiko ir saugo pedagogo profesijos garbę;

13.2. perteikia tautos ir žmonijos kultūros vertybes jaunajai kartai, pagal galimybes dalyvauja kultūros plėtros procesuose;

13.3. bendraudamas su mokiniais ir kitais asmenimis yra pagarbus, mandagus, korektiškas, laikosi etikos normų;

13.4. auklėja savo teigiamu pavyzdžiu, vengia moralizavimo, neskuba teisti ir nereikalauja iš kitų to, ko pats nepajėgia laikytis;

13.5. turi teisę į asmeninio gyvenimo privatumą, tačiau jo pasirinktas gyvenimo būdas neturi menkinti profesijos prestižo, trukdyti atlikti profesines pareigas.

14. Pedagogo apranga turi būti tvarkinga, neblaškanti mokinių dėmesio. Avalynė patogi, tinkama vidaus patalpoms. Tvarkingai sušukuoti plaukai.

15. Girtavimas ir piktnaudžiavimas kitomis svaiginamosiomis priemonėmis yra nesuderinamas su pedagogo profesija.

16. Pedagogui ar kitam įstaigos darbuotojui už pasirodymą mokykloje-darželyje neblaiviam ar apsvaigusiam taikoma drausminė atsakomybė – atleidimas iš darbo, kitoje viešojoje vietoje – papeikimas.

17. Pedagogo santykiai su ugdytiniais:

17.1. jis pasirenka sau tinkamą, abipuse pagarba grįstą bendravimo su ugdytiniais stilių;

17.2. yra reiklus sau ir ugdytiniais, tačiau reiklumas ugdytiniui yra pozityvus ir gerai motyvuotas;

17.3. neprarandantis saiko ir savitvardos;

17.4. pasirenkantis tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius ugdytinių bruožus ir tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendradarbiauti ir padėti kitiems;

17.5. vertindamas ugdytinių elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, kelti mokymosi motyvaciją;

- 17.6. yra nešališkas, vienodai geranoriškas visiems mokiniams.
- 17.7. vertindamas ugdytinių pasiekimus siekia objektyvumo ir teisingumo;
- 17.8. nuolat rūpinasi savo kalbos (rašytinės, sakytinės) ir bendravimo kultūra. Jo kalboje nėra keiksmažodžių, vulgarybių, šiurkščių, žeidžiančių frazių;
- 17.9. elgiasi diskretiškai. Neleistina kitiems asmenims perduoti asmeninės konfidencialios informacijos apie ugdytinį, išskyrus įstatymu numatytus atvejus.
18. Pedagogų bendravimas:
 - 18.1. tarpusavio santykiai grindžiami kolegialumu, partneryste ir pagarba. Pedagogas saugo ne tik savo, bet ir kolegų autoritetą. Ugdytinių ar kitų asmenų akivaizdoje nežemina kolegų;
 - 18.2. vengia nepagrįstų tarpusavio konfliktų. Kilus nesutarimams, siekia konstruktyviai juos įveikti;
 - 18.3. svarbiausios pedagoginio gyvenimo problemos svarstomos ir sprendimai priimami atvirose ir laisvose pedagogų diskusijose.
19. Santykiai su administracija:
 - 19.1. mokykloje-darželyje vadovaujamas tolerancijos, demokratiškumo ir teisingumo principais; puoselėjama bendravimo kultūra, pasireiškianti tarpusavio pagarba, geranoriškumu ir mokėjimu susitarti;
 - 19.2. mokyklos-darželio administracija toleruoja politinių, religinių, filosofinių pažiūrų ir nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas pasidalinti požiūriais, tartis ir susitarti;
 - 19.3. mokyklos-darželio vadovo vertinimai ir sprendimai yra pagrįsti realiais pedagogų nuopelnais, faktais ir yra nešališki;
 - 19.4. pedagogai turi teisę gauti iš administracijos informaciją, svarbią jų karjerai ir darbo kokybei;
 - 19.5. pedagogų bendruomenei svarbūs sprendimai mokykloje-darželyje priimami ir skelbiami remiantis viešumo bei dalyvavimo principais.
20. Santykiai su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais). Pedagogas:
 - 20.1. konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), sprendžiant vaikų ugdymo klausimus ir auklėjimo problemas;
 - 20.2. pagarbiai ir geranoriškai bendrauja su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).
21. Akademinė ir žodžio laisvė. Pedagogas:
 - 21.1. atrinkdamas ir perteikdamas informaciją, negali iškreipti ar pakeisti jos autorystės;
 - 21.2. gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus, profesionalius, patrauklius ugdytiniams ir mokyklos-darželio bendruomenei ugdymo būdus;
 - 21.3. turi teisę viešai (raštu ar žodžiu) reikšti savo nuomonę apie įstaigos, vietos ar valstybinę švietimo politiką bei švietimo dalyvių veiksmus, tačiau jo teiginiai negali būti netikslūs, piktavališki ir įžeidūs;
 - 21.4. neviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams mokyklos-darželio reikalams.
22. Informacijos ir resursų naudojimas. Pedagogai ir mokyklos-darželio administracija taupiai ir pagrįstai naudoja materialinius ir kitus resursus. Mokyklos-darželio turto (patalpų, baldų, kompiuterių ir kitų įrengimų, įrankių ir medžiagų) nenaudoja savo asmeniniams reikalams.
23. Asmeniniai interesai ir nusišalinimas:
 - 23.1. pedagogas ir mokyklos-darželio administracija yra objektyvūs ir nesavanaudiški, jų tarnybinių sprendimų nelemia asmeniniai, šeimos narių, giminių ar draugų interesai;
 - 23.2. jei pedagogas dalyvauja mokyklos-darželio metodinėje grupėje, komisijoje ar kitoje darbo grupėje, priimančioje sprendimus, kurių rezultatais jis yra asmeniškai suinteresuotas ir dėl to gali būti nešališkas, nusišalina nuo balsavimo ar kitokio sprendimų priėmimo;
 - 23.3. pedagogas neatstovauja savo įstaigoje kokioje nors byloje, jeigu su bylos partneriais jis turi privačių interesų ar sąskaitų, ar gali būti asmeniškai suinteresuotas vienokia ar kitokia bylos baigtimi.

24. Dovanos ir parama mokyklai. Pedagogas ar mokyklos-darželio vadovas gali priimti bet kokią nesavanaudišką mokinių tėvų (globėjų), rėmėjų paramą, skirtą mokyklai-darželiui. Apie tokios paramos suteikimą turi būti informuota mokyklos-darželio bendruomenė ir už ją pareikšta padėka.

25. Priėmimas į darbą ir paaukštinimas pareigose:

25.1. mokyklos-darželio vadovas priimdamas į darbą ar paaukštinamas darbuotojus pareigose yra nešališkas. Jis negali savo šeimos nario ar giminės skirti savo pavaduotoju ar teikti kitų privilegijų;

25.2. pedagogas negali daryti spaudimo administracijai, kad būtų priimtas į darbą ar paaukštintas pareigose jo šeimos narys, giminė arba artimas draugas. Svarstant tokį klausimą, priimant sprendimą, jis neturėtų dalyvauti;

25.3. imti atlygį už priėmimą į darbą, kvalifikacinės kategorijos pakėlimą, paaukštinimą pareigose yra neleistina.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Etikos kodeksas keičiamas direktoriaus ir (ar) mokyklos-darželio bendruomenės iniciatyva, kai tampa neaktualus ar prieštarauja teisės aktams.

27. Su Etikos kodeksu pedagogus ir administracijos darbuotojus pasirašytinai supažindina direktorius ar direktoriaus įgaliotas asmuo: pakeitus Etikos kodeksą, priimant į darbą naują darbuotoją, kitais atvejais.

28. Etikos kodeksas viešai skelbiamas mokyklos-darželio metodiniame kabinete, interneto svetainėje www.viltiesdm.lt

29. Už LR Konstitucijos, LR švietimo įstatymo, kitų teisės aktų, mokyklos-darželio darbo tvarkos taisyklių bei šių Etikos normų laikymąsi atsakingas kiekvienas darbuotojas asmeniškai.

PRITARTA

Alytaus „Vilties“ mokyklos-darželio mokytojų tarybos

2025-05-13

Protoliniu nutarimu

(protokolas Nr. PT-2)